



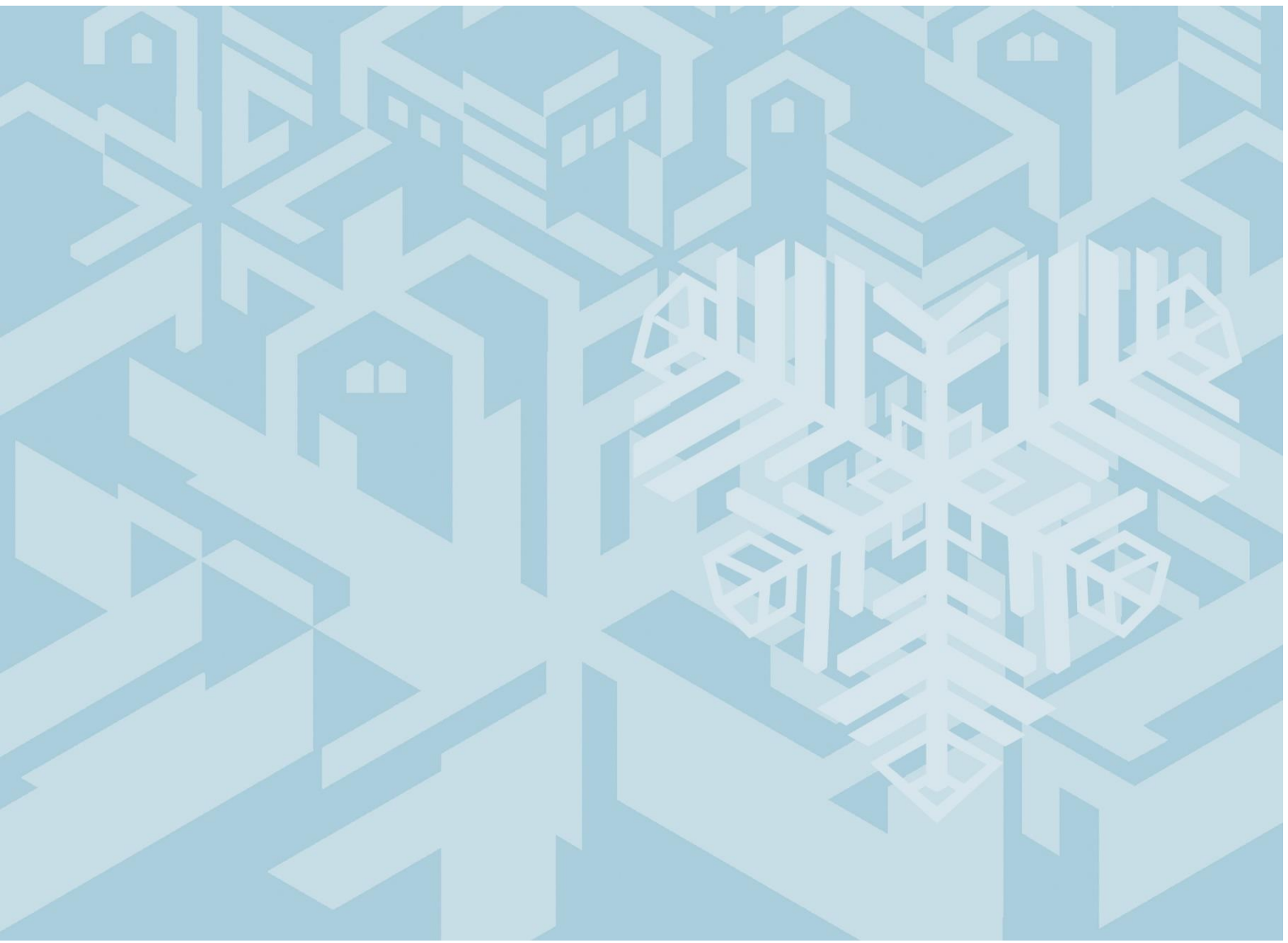
Program

➤ **Strategi**

Policy

Riktlinje

Digitaliseringsstrategi 2018 – 2022





Dokumentnamn:	Fastställd av:	Gäller från:
Digitaliseringsstrategi 2018–2022	Kommunfullmäktige 2019-03-28, §34, dnr 609-2018	2019-03-28
Berörd verksamhet:	Dokumentansvarig:	Gäller till:
Östersunds kommun	It-chef	2022-12-31

Sammanfattning

Samhället blir allt mer digitaliserat och medborgarnas förväntningar på digitala tjänster ökar. Det ställs också ökade krav på digitalisering hos kommunerna från regering och riksdag. För att klara omställningen måste Östersunds kommun öka takten i digitaliseringsarbetet.

I detta dokument presenteras en strategi för hur kommunens digitaliseringsarbete ska utvecklas under perioden 2018–2022.

Följande strategiska utvecklingsområden har identifierats:

- **Öka ledningens och medarbetarnas digitala kompetens**

Den digitala kompetensen måste öka hos både ledning och medarbetare.

- **Anpassa kommunens processer till ett digitalt arbetssätt**

Processer och arbetssätt måste anpassas för att bli mer digitala och fungera mot en allt mer digitaliserad omvärld.

- **Skapa infrastruktur för digitalisering**

Kommunen måste ha en väl utbyggd infrastruktur för att möta medborgarnas och verksamheternas krav kopplat till digitalisering.

- **Öka säkerheten vid digital informationshantering**

I takt med att allt fler tjänster erbjuds digitalt höjs också kraven på säkerhet i de system och tjänster Östersunds kommun använder. De system Östersunds kommun använder måste därför vara anpassade till de krav verksamheten ställer både på säkerhet och effektivitet.

- **Öka publiceringen av öppna data**

Genom den ökade digitaliseringen kommer också större möjligheter att publicera öppna data (PSI-data).

1. Inledning

1.1 Varför behövs en digitaliseringsstrategi?

I omvärlden sker en förändring där allt fler digitala tjänster erbjuds kommunens medborgare. Det kommer också ökade krav på digitalisering hos kommunerna från regering och riksdag, här kan särskilt men inte uteslutande nämnas *För ett hållbart digitaliserat Sverige – en digitaliseringsstrategi* och *Nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet* som båda presenterades av regeringen under 2017. Digitalisering är därför inte ett val utan något som är nödvändigt för att Östersunds kommun ska kunna agera i takt med den omvärld som kommunen verkar i och leva upp till de krav som medborgarna ställer på kommunen.

Digitalisering är en fråga som samtliga verksamheter inom Östersunds kommun måste hantera. Digitalisering handlar om förändrade arbetssätt men involverar också nya eller förändrade it-stöd. I den senare delen krävs samverkan mellan verksamheterna och kommunens it-enhet.

I arbetet med digitalisering är det viktigt att komma ihåg att det inte har något egenvärde att digitalisera. Värdet med digitalisering uppstår först när digitaliseringen används för att förverkliga de mål som verksamheterna har satt. Det kan handla om att göra vardagen enklare för de medborgare som har kontakt med kommunen, främja innovation och delaktighet eller höja kvalitet och effektivitet i verksamheten.

För att digitaliseringen ska ge maximal nytta måste arbetet med digitalisering utgå från att processer ska digitaliseras från start till slut. Det krävs också att processernas utformning och möjligheten att automatisera hela eller delar av processerna ses över. Det kan handla både om att automatisera beräkningar och att automatisera beslut. Att bara omvandla analoga blanketter till e-tjänster men behålla samma manuella process bakom ger inte full effekt av digitaliseringen. Bättre är då att skapa e-tjänster där även beslutsfattandet kan automatiseras. Det avlastar våra medarbetare och höjer servicenivån mot medborgarna genom ökad konsekvens i handläggningen och snabbare beslut i ärenden.

Denna strategi ersätter det tidigare dokumentet "Vision och e-strategi för Östersunds kommun" (KS 2014-02-25) som härmed upphör.

1.2 Syfte

För att arbeta framgångsrikt med digitaliseringsfrågor behövs ett strukturerat och systematiskt arbetssätt.

Syftet med denna strategi är att tydliggöra för chefer och medarbetare i Östersunds kommun vad som är kommunens prioriterade utvecklingsområden inom digitalisering de kommande åren, hur digitalisering ska användas för att nå de mål som kommunen¹ har fastställt och leva upp till de krav som medborgarna ställer på kommunen. Syftet är vidare att maximera nyttjandet av skattemedel genom effektivisering av det kommunala arbetet, vilket i sin tur skapar värde för medborgaren.

1.3 Metod

Strategin har tagits fram av en arbetsgrupp bestående av representanter från it-enheten. Samtliga nämnder/styrelser och förvaltningar inom kommunen har fått tillfälle att lämna synpunkter och önskemål kring innehållet. En slutlig version har tagits fram av arbetsgruppen.

¹ Med kommunen avses samtliga organ på både politisk- och tjänstemannanivå.

1.4 Förtydliganden och avgränsningar

Med digitalisering avses den förändring av processer och arbetssätt som innebär att information skapas, bearbetas, lagras och skickas digitalt. Digitalisering innebär att processer och arbetssätt förändras. I de fall processer och arbetssätt är oförändrade men hela eller delar av den information som behandlas överförs till ett digitalt format kallas det digitisering. Den här strategin har som mål att öka digitaliseringen inom Östersunds kommun men tar inte sikte på digitisering.

2. Strategiska utvecklingsområden

Med utgångspunkt från den digitaliseringsstrategi som regeringen fastställde 2017 och de behov som verksamheterna beskrivit har nedanstående strategiområden identifierats:

2.1 Öka ledningens och medarbetarnas digitala kompetens och engagemang

Att kompetensutveckla verksamheten är en förutsättning för att kunna arbeta med digitalisering på den nivå som nationella och regionala strategier eftersträvar. Om Östersunds kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare behövs också löpande kompetensutveckling inom området. Kompetensutveckling kring digitalisering gäller hela verksamheten från kommunfullmäktige och nämnder/styrelser till medarbetare och medborgare.

Att ledningen har en hög digital kompetens och aktivt arbetar med digitaliseringsfrågorna är en förutsättning för ett lyckat digitaliseringsarbete. Högsta ledningen och alla underliggande ledningsnivåer måste systematiskt arbeta med frågan och sin egen fortbildning inom området.

Alla verksamheter måste på motsvarande sätt genomföra kompetenshöjande åtgärder för att öka medarbetarnas digitala kompetens.

Genom att utbilda i digital kompetens skapas förståelse för digitalisering inom organisationen och det skapas förutsättningar för att medarbetarna ska bli mer förändringsbenägna.

2.2 Anpassa kommunens processer till ett digitalt arbetssätt

Östersunds kommun ska arbeta processororienterat. Allt arbete med digitalisering bör därför utgå från berörda processer. Endast genom att sammanhållet se över hela processen och hur den kan förbättras kan Östersunds kommun dra full nytta av digitaliseringens möjligheter.

Att arbetet med digitalisering utgår från verksamhetens processer innebär att alla processägare, processledare och processhandledare inom kommunen aktivt ska lyfta frågan om digitalisering vid framtagande eller revidering av processer inom kommunen. Digitaliseringen innebär i detta sammanhang att öka användningen av digital teknik inom verksamheten samt att se över vilken information som kan hanteras i digitalt format. Frågan om digitalisering ska omfatta hela processen från start till slut.

Genom att anpassa organisationen efter teknikens möjligheter skapas goda förutsättningar för digitalisering och innovation. Det är också viktigt att vi gör anpassningar för alla medborgare, även de som inte är digitala idag.

2.3 Skapa infrastruktur för digitalisering

Det ska finnas ändamålsenlig infrastruktur inom Östersunds kommun för att kunna använda digitala lösningar.

Med infrastruktur avses den hårdvara som ska stötta användningen av digitala hjälpmedel. Det kan till exempel vara kablage, servrar, datorer, mobiltelefoner eller annat som krävs för att de digitala hjälpmedlen ska fungera och kunna användas på ett ändamålsenligt sätt.

En ändamålsenlig infrastruktur är nödvändig för att uppnå kvalitet och för att stödja att data transporteras effektivt. Infrastrukturen påverkar även tempot i vidareutvecklingen. Infrastrukturen i kommunen ska utformas efter verksamheternas behov och uppdateras vid förändrade behov hos verksamheterna. Vid investering i infrastruktur ska hänsyn tas till befintlig miljö och nya investeringar ska maximera den totala nyttan för verksamheten.

2.4 Öka säkerheten vid digital informationshantering

Vid arbetet med digitalisering är det av stor vikt att säkerheten bibehålls för att skapa trygghet och tillit till det digitala samhället bland medarbetare och medborgare.

För att skydda kommunens information och bibehålla förtroendet för kommunens verksamhet måste en ändamålsenlig säkerhetsnivå hållas för den information som hanteras.

Alla verksamheter inom kommunen ska därför bedriva ett aktivt och systematiskt informationssäkerhetsarbete, här ingår även att säkerställa att det finns erforderlig kontinuitetsplanering, samt att samtliga medarbetare har en tillräcklig kompetens inom området så att en säkerhetskultur främjas.

Till stöd för säkerhetsarbetet ska det finnas säkra och väl genomarbetade processer som är kända i verksamheten. Dessutom ska de system som används eller upphandlas leva upp till de högt ställda kraven på säkerhet som Östersunds kommun har.

2.5 Systematiskt arbete för att säkerställa verksamhetsanpassade it-system

Verksamhetsanpassade it-system är en förutsättning för ett lyckat digitaliseringsarbete. I det strategiska arbetet med digitalisering måste därför inköp, underhåll och anpassning av kommunens it-system vara en naturlig del.

Kommunens it-system ska vara anpassade så att de aktivt underlättar för verksamheten att öka digitaliseringsgraden. Om behoven förändras ska systemen anpassas på ett sådant sätt att de nya behoven tillgodoses alternativt ska systemet bytas ut mot ett lämpligare system.

Vid utveckling eller inköp av it-system ska förutsättningarna i befintlig it-miljö beaktas. Investeringar ska göras på ett sådant sätt att den totala nyttan av tidigare och framtida investeringar maximeras.

2.6 Öka publicering av öppna data (PSI-data)

Östersunds kommun ska i sitt arbete och utifrån ett digitaliseringsperspektiv sträva efter att, där det är möjligt, tillgängliggöra kommunens data för externa användare genom s.k. ”öppna data”.

Begreppet ”öppna data” innebär digital information som är fritt tillgänglig. Öppna data skapar förutsättningar för ökad insyn och stärker demokratin. Östersunds kommun ska därför aktivt arbeta med att öka publiceringen av öppna data.

Informationen ska följa standarden för PSI-data. Öppna data ska hållas tillgängliga på ett sådant sätt att tröskeln för att använda den är låg, utan avgifter eller begränsande villkor.

3. Ansvar och uppföljning

3.1 Ansvar och spridning

Denna strategi har beslutats av Kommunfullmäktige. Det är it-enheten som har varit beredande och it-chef är dokumentansvarig. Det innebär att it-chef är ansvarig för att följa upp och revidera dokumentet. Varje chef inom Östersunds kommun är ansvarig för att implementera strategin i sin verksamhet och att dess innehåll är känt bland sina medarbetare.

3.2 Uppföljning

Uppföljning av strategin sker årligen och ska i första hand rapporteras till it-chef och vid behov vidare till kommunstyrelsen. Uppföljning görs genom utvärdering av framtagna indikatorer. Ansvarig för det arbetet är respektive verksamhetschef.

Dokumentansvarig beslutar om vilka indikatorer som ska utvärderas, dock ska alltid nedanstående indikatorer finnas i uppföljningen:

- Genomförda åtgärder för ökad digital kompetens i politisk ledning, kommunledningsgruppen samt övriga ledningsgrupper inom kommunen
- Genomförda åtgärder för ökad digital kompetens hos medarbetarna
- Genomförda investeringar i digital infrastruktur
- Genomförda processförändringar för mer digitala processer

3.3 Relaterade dokument

Följande styrdokument på nationell och lokal nivå har betydelse för digitaliseringsarbetet:

Nationella styrdokument

- För ett hållbart digitaliserat Sverige – en digitaliseringsstrategi
- Nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet
- Vision e-hälsa 2025

Regionala styrdokument

- Regional digital agenda 2015 – 2025, Region Jämtland Härjedalen

Lokala styrdokument

- Informationssäkerhetspolicy Östersunds kommun
- Riktlinje för informationssäkerhet Östersunds kommun
- Riktlinje för it-säkerhet Östersunds kommun
- Bredbandsstrategi Östersunds kommun